

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

zo 14. januára 2010*

V spojených veciach C-430/08 a C-431/08,

ktorých predmetom sú dva návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podané rozhodnutím VAT and Duties Tribunal, Edinburgh (Spojené kráľovstvo) a VAT and Duties Tribunal, Northern Ireland (Spojené kráľovstvo) z 23. septembra 2008 a doručené Súdnemu dvoru 29. septembra 2008, ktoré súvisia s konaniami:

Terex Equipment Ltd (C-430/08),

FG Wilson (Engineering) Ltd (C-431/08),

Caterpillar EPG Ltd (C-431/08)

proti

Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs,

* Jazyk konania: angličtina.

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda tretej komory K. Lenaerts, vykonávajúci funkciu predsedu štvrtej komory, sudcovia E. Juhász, G. Arestis, J. Malenovský a T. von Danwitz (spravodajca),

generálny advokát: M. Poiares Maduro,
tajomník: C. Strömholm, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 24. septembra 2009,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Terex Equipment Ltd, v zastúpení: J. White, barrister,

- FG Wilson (Engineering) Ltd a Caterpillar EPG Ltd, v zastúpení: G. Salmond, solicitor, a R. Cordara, QC,

- vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: H. Walker, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci S. Moore, barrister,

- česká vláda, v zastúpení: M. Smolek, splnomocnený zástupca,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: L. Bouyon a R. Lyal, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článkov 78, 203, 204 a 239 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva (Ú. v. ES L 302; Mim. vyd. 02/04, s. 307, ďalej len „colný kódex“), ako aj článku 865 nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 253, s. 1; Mim. vyd. 02/06, s. 3), zmenené a doplnené nariadením Komisie (EHS) č. 1677/98 z 29. júla 1998 (Ú. v. ES L 212, s. 18; Mim. vyd. 02/011, s. 23, ďalej len „vykonávacie nariadenie“).

- 2 Tieto návrhy boli predložené v rámci sporov medzi Terex Equipment Ltd (ďalej len „Terex“), ako aj FG Wilson (Engineering) Ltd (ďalej len „Wilson“) a Caterpillar EPG Ltd (ďalej len „Caterpillar“) a Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs, týkajúcich sa dôsledku uvedenia nesprávneho kódu colného režimu, ktorý označuje vývoz tovaru zo Spoločenstva, na vyhláseniach predložených v súvislosti so spätným vývozom tovaru vo veci samej.

Právny rámec

3 Článok 4 body 7, 8 a 13 colného kódexu stanovuje:

„Na účely tohto kódexu sa rozumie:

...

7. ‚tovarom spoločenstva‘ tovar:

— ...

— dovezený z krajín alebo území, ktoré netvoria súčasť colného územia spoločenstva a ktorý bol prepustený do voľného obehu,

— ...

8. ‚tovarom, ktorý nie je tovarom spoločenstva‘ tovar iný ako ten, ktorý je uvedený v pododesku 7.

Bez toho, aby tým boli dotknuté články 163 a 164, stráca tovar spoločenstva svoj colný štatút v okamihu jeho skutočného vývozu z colného územia spoločenstva.

...

13. ‚colným dohľadom‘ všeobecná činnosť colných orgánov, ktorou sa zabezpečuje dodržiavanie colných predpisov a prípadne aj ďalších právnych predpisov, ktoré sa vzťahujú na tovar podliehajúci colnému dohľadu.“

4 Článok 37 uvedeného kódexu stanovuje:

„1. Tovar prepravený na colné územie spoločenstva podlieha colnému dohľadu od jeho vstupu na colné územie spoločenstva. Môže byť podrobený colnej kontrole v súlade s platnými predpismi.

2. Tovar podlieha colnému dohľadu po dobu, ktorá je potrebná na určenie jeho colného štatútu, ak sa nejedná o tovar spoločenstva bez toho, aby tým bol dotknutý článok 82 odsek 1, a to do okamihu zmeny jeho colného štatútu, jeho umiestnenia do slobodného pásma alebo slobodného skladu, jeho spätného vývozu alebo jeho zničenia v súlade s článkom 182.“

5 Článok 59 ods. 2 colného kódexu stanovuje:

„Tovar spoločenstva navrhnutý v colnom vyhlásení do režimu vývoz, pasívny zošľachtovací styk, tranzit alebo colné uskladňovanie, je pod colným dohľadom od okamihu prijatia colného vyhlásenia až do okamihu, keď opustí colné územie spoločenstva alebo je zničený alebo keď je platnosť colného vyhlásenia zrušená.“

6 Podľa článku 78 uvedeného kódexu:

„1. Po prepustení tovaru môžu colné orgány z vlastného podnetu alebo na žiadosť deklaranta colné vyhlásenia opraviť.

2. Po prepustení tovaru môžu colné orgány kontrolovať obchodné doklady a iné údaje vzťahujúce sa k dovozným alebo vývozným operáciám s tovarom alebo k následným obchodným operáciám s týmto tovarom s cieľom presvedčiť sa o správnosti údajov uvedených v colnom vyhlásení...

3. Ak výsledky preskúmania vyhlásenia alebo následnej kontroly nasvedčujú tomu, že predpisy upravujúce príslušný colný režim boli uplatnené na základe nesprávnych alebo neúplných údajov, colné orgány v súlade s vydanými predpismi môžu prijať opatrenia nevyhnutné na nápravu, pričom zoberú do úvahy nové informácie, ktoré majú k dispozícii.“

7 Podľa článku 79 ods. 1 colného kódexu „prepustením do voľného obehu získava tovar, ktorý nie je tovarom spoločenstva, colný štatút tovaru spoločenstva“.

8 Článok 161 ods. 5 colného kódexu stanovuje:

„Vývozné vyhlásenie sa podáva colnému úradu, ktorý je zodpovedný za vykonávanie dohľadu nad miestom, kde vývozca pôsobí alebo kde sa tovar balí alebo nakladá na vývoznú prepravu. Výnimky budú stanovené v súlade s postupom výboru.“

9 Článok 182 ods. 3 uvedeného kódexu stanovuje:

„... Ak má byť tovar prepustený na colnom území spoločenstva do colného režimu s ekonomickým účinkom spätne vyvezený, musí sa colné vyhlásenie podať v súlade s článkom 59 až 78. V týchto prípadoch sa uplatní článok 161 odsek 4 a 5.

...“

10 Článok 203 ods. 1 colného kódexu stanovuje:

„Colný dlh pri dovoze vzniká:

— nezákonným odňatím tovaru, ktorý podlieha dovoznému clu spod colného dohľadu.“

11 Článok 204 colného kódexu stanovuje:

„1. Colný dlh pri dovoze vzniká:

a) neplnením jednej z povinností vyplývajúcej z dočasného uskladnenia tovaru, ktorý podlieha dovoznému clu alebo z použitia colného režimu, do ktorého bol tento prepustený, alebo

...

s výnimkou prípadov, ktoré sú uvedené v článku 203, pokiaľ sa nezistí, že nedodržanie týchto podmienok nemá podstatný vplyv na správne vykonávanie dočasného uskladnenia alebo daného colného režimu.

2. Colný dlh vzniká buď v okamihu, keď prestane byť plnená povinnosť, ktorej nesplnením colný dlh vzniká, alebo okamihom, keď je tovar prepustený do daného režimu a ak sa dodatočne zistí, že podmienky stanovené na prepustenie tovaru do uvedeného režimu alebo udelenie zníženej alebo nulovej sadzby dovozného cla v dôsledku konečného použitia tovaru neboli v skutočnosti splnené.

...“

12 Článok 236 colného kódexu stanovuje:

„1. ...

Dovozné alebo vývozné clo bude vrátené ak sa zistí, že v čase, kedy bolo zaplatené, nebola suma tohto cla dlžná na základe právnych predpisov, alebo že bola zapísaná do účtovnej evidencie v rozpore s článkom 220, odsek 2.

Vrátenie alebo odpustenie nebude povolené, ak skutočnosti, ktoré viedli k zaplateniu alebo zapísaniu sumy cla do účtovnej evidencie, ktorá nebola dlžná na základe právnych predpisov, vyplývajú z úmyselného konania dotknutej osoby.

2. Dovozné alebo vývozné clo bude vrátené alebo odpustené na základe žiadosti podanej príslušnému colnému úradu v lehote 3 rokov odo dňa, kedy bola suma tohto cla oznámená dlžníkovi.

Táto lehota bude predĺžená, ak dotknutá osoba preukáže, že nemohla podať žiadosť v stanovenej lehote z dôvodov nepredvídateľných okolností alebo vyššej moci.

Colné orgány vrátia alebo odpustia clo z vlastného podnetu, ak v tejto lehote zistia, že nastala niektorá zo skutočností uvedených v odseku 1, prvý a druhý pododsek.“

13 Článok 865 vykonávacieho nariadenia stanovuje:

„Predloženie colného vyhlásenia pre príslušný tovar alebo akýkoľvek iný úkon, ktorý má rovnaké právne účinky a predloženie dokumentu na potvrdenie colnými orgánmi sa považuje za odobratie tovaru z colného dohľadu v zmysle článku 203 (1) kódexu, ak tieto úkony majú taký účinok, že sa tovaru pridelí colný štatút tovaru spoločenstva.

V prípade leteckých spoločností oprávnených používať zjednodušený postup pri colnom režime tranzit s použitím vyhlásenia urobeného prostredníctvom zariadenia na spracovanie a prenos údajov sa tovar nebude považovať za tovar odňatý spod colného dohľadu, ak z podnetu alebo v mene príslušnej osoby sa s tovarom zaobchádza v súlade s jeho colným statusom ako s tovarom nepatriacim do spoločenstva, a to predtým, ako colné orgány zistia existenciu nezákonnej situácie a ak správanie príslušnej osoby nesvedčí o podvodnom obchode.“

Spory vo veciach samých a prejudiciálne otázky*Vec C-430/08*

- 14 Spoločnosť Terex je podnik, ktorý vyrába stavebné stroje. Dováža rôzne súčiastky, ktoré sú zabudované do týchto strojov. Na dovezené súčiastky sa vzťahuje pozastavenie cla z dôvodu režimu aktívneho zošľachťovacieho styku podľa článkov 114 až 129 colného kódexu. Tieto stroje sú predávané kupujúcim nachádzajúcim sa v Spoločenstve i mimo neho.
- 15 Ak sú tieto tovary späťne vyvezené v súlade s podmienkami týkajúcimi sa režimu aktívneho zošľachťovacieho styku, naplatí sa žiadne clo.
- 16 Od januára 2000 do júla 2002 colní zástupcovia konajúci na účet spoločnosti Terex alebo kupujúcich uviedli vo vývozných vyhláseniach kód colného režimu 10 00, ktorý označuje vývoz tovaru Spoločenstva namiesto kódu 31 51, ktorý označuje spätný vývoz tovaru podmienčne oslobodeného od cla.
- 17 Colné úrady sa teda domnievali, že vývozné vyhlásenia s uvedením nesprávneho kódu viedli k nesprávnemu prideleniu colného štatútu tovaru Spoločenstva, čo spôsobilo vznik colného dlhu podľa článku 203 ods. 3 colného kódexu a článku 865 vykonávacieho nariadenia. V každom prípade vznikol colný dlh podľa článku 204 ods. 1 písm. a) colného kódexu, pretože pred spätným vývozom strojov nedošlo k oznámeniu vopred, čo je povinnosť vyplývajúca z režimu aktívneho zošľachťovacieho styku.

- 18 Spoločnosť Terex sa s cieľom napraviť situáciu snažila podľa článku 78 ods. 3 colného kódexu opraviť vývozné vyhlásenia. Colné orgány odmietli tieto vyhlásenia zmeniť, lebo jednak žiadosť spoločnosti Terex smerovala ku zmene uplatniteľného colného režimu a jednak nebolo možné situáciu napraviť, pretože nebolo možné retroaktívne predložiť pred spätným vývozom tovaru vo veci samej oznámenie vopred.
- 19 Spoločnosť Terex okrem toho požiadala o odpustenie colného dlhu podľa článku 239 colného kódexu. Colné orgány odmietli žiadosti vyhovieť, lebo spoločnosť Terex preukázala „hrubú nedbanlivosť“, ktorá vylučuje uplatnenie tohto ustanovenia.
- 20 Vnútroštátny súd sa domnieva, že vo veci samej nevzniká colný dlh podľa článku 203 colného kódexu. Tovar vyvezený spoločnosťou Terex nezískal štatút tovaru Spoločenstva v zmysle článku 4 ods. 7 colného kódexu len na základe uvedenia nesprávneho kódu colného režimu vo vývozných vyhláseniach, a síce kódu 10 00. Vnútroštátny súd sa naopak domnieva, že na základe článku 204 colného kódexu môže vo veci samej vzniknúť colný dlh, ktorý nie je podľa článku 859 vykonávacieho nariadenia odstránený, ani premlčaný. Pokiaľ ide o uplatnenie článku 78 ods. 3 colného kódexu v uvedenej veci, vnútroštátny súd sa domnieva, že toto ustanovenie umožňuje napraviť situáciu bez ohľadu na to, že článok 182 ods. 3 colného kódexu požaduje pred spätným vývozom tovaru oznámenie vopred.
- 21 Napokon sa vnútroštátny súd domnieva, že spoločnosti Terex nemožno vytýkať „hrubú nedbanlivosť“ v zmysle článku 239 colného kódexu. V tejto súvislosti sa domnieva, že správanie colných orgánov v príslušnom období prispelo k použitiu nesprávneho colného kódu.

22 Za týchto podmienok VAT and Duties Tribunal, Edinburg, rozhodol o prerušení konania a položil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Umožňuje colný kódex, najmä článok 78, preskúmanie vyhlásenia s cieľom opraviť kód colného režimu a ak áno, sú colné orgány Spojeného kráľovstva povinné vyhlásenie opraviť a situáciu napraviť?

2. Bol tovar za okolností uvedených v bodoch 3 až 21 rozhodnutia vnútroštátneho súdu nezákonne odňatý spod colného dohľadu v zmysle článku 203 ods. 1 colného kódexu na základe uplatnenia článku 865 vykonávacieho nariadenia?

3. Ak áno, viedlo toto odňatie ku vzniku colného dlhu pri dovoze podľa článku 203 colného kódexu?

4. Ak colný dlh podľa článku 203 colného kódexu nevznikol, vznikol colný dlh podľa článku 204 tohto kódexu vzhľadom na
 - a) konštatovanie ‚hrubej nedbanlivosti‘ v bodoch 34 až 43 rozhodnutia vnútroštátneho súdu a

 - b) otázku, či colné orgány Spojeného kráľovstva porušili povinnosti, ktoré im prináležia na základe článku 221 ods. 3 colného kódexu tým, že v stanovenej lehote neoznámili colný dlh podľa uvedeného článku 204?

5. Vzhľadom na to, že:

- a) náprava podľa článku 78 colného kódexu nie je možná a
- b) vznikol colný dlh a
- c) došlo k špeciálnej situácii predpokladanej článkom 899 vykonávacieho nariadenia,

môže príslušný súd za okolností uvedených v rozhodnutí vnútroštátneho súdu rozhodnúť, že neexistovala hrubá nedbanlivosť, takže colný dlh môže byť podľa článku 239 colného kódexu odpustený?“

Vec C-431/08

²³ Spoločnosti Wilson a Caterpillar vyrábajú generátorové sústavy. Dovážajú súčiastky, ktoré montujú do generátorových sústav, ako aj iné súčiastky pochádzajúce zo

Spoločenstva. Dovezené súčiastky sú oslobodené od cla z dôvodu režimu aktívneho zošľachťovacieho styku. Generátorové systavy sa predávajú hlavne kupujúcim mimo Spoločenstva.

- 24 Od októbra 2002 do februára 2005 colní zástupcovia konajúci na účet spoločností Wilson a Caterpillar alebo kupujúcich uviedli vo vývozných vyhláseniach tovaru vo veci samej kód colného režimu 10 00, ktorý označuje vývoz tovaru Spoločenstva namiesto kódu 31 51, ktorý označuje spätný vývoz tovaru podmienene oslobodeného od cla.
- 25 Dňa 21. februára 2005 žalobcovia oznámili colným orgánom Spojeného kráľovstva, že používali nesprávny kód colného režimu, na základe čoho tieto orgány rozhodli vydať dodatočné platobné výmery.
- 26 Rovnako ako v prípade spoločnosti Terex sa colné úrady domnievali, že použitie nesprávneho kódu viedlo k povinnosti zaplatiť clo z tovarov, ktorých sa týkalo oslobodenie, že situáciu nemožno napraviť na základe článku 78 colného kódexu a že neexistoval ani dôvod umožňujúci priznať odpustenie cla podľa článku 239 colného kódexu.
- 27 Vnútroštátny súd sa domnieva, že tovar vo veci samej bol vždy „tovarom Spoločenstva“ v zmysle článku 4 bodu 8 colného kódexu a že uvedenie nesprávneho kódu colného režimu nemohlo viesť k jeho umiestneniu do režimu vývozu, ktorý je vyhradený len pre tovar Spoločenstva. Samotné použitie nesprávneho kódu colného režimu nemôže znamenať udelenie štatútu tovaru Spoločenstva tovaru vo veci samej, ako to predpokladá článok 865 vykonávacieho nariadenia.

28 Podľa vnútroštátneho súdu tovar vo veci samej zostal vždy pod dohľadom colných orgánov v zmysle článku 4 bodu 13 colného kódexu, a to aj ak použitie nesprávneho kódu colného režimu mohlo brániť kontrolným postupom uvedených orgánov. Na základe výkladu zastávaného colnými orgánmi by tak bol článkom 203 colného kódexu a 865 vykonávacieho nariadenia priznaný charakter sankcie za použitie nesprávneho kódu, čo je podľa vnútroštátneho súdu v rozpore so zámerom normotvorcu Spoločenstva.

29 Čo sa týka uplatnenia článku 78 colného kódexu na situáciu vo veci samej, vnútroštátny súd sa domnieva, že situáciu možno napraviť podľa odseku 3 uvedeného článku.

30 Napokon vnútroštátny súd po preskúmaní okolností sporu, o ktorom rozhoduje, dospel k záveru, že spoločnostiam Wilson a Caterpillar nemožno vyčítať „hrubú nedbanlivosť“ v zmysle článku 239 colného kódexu. V tejto súvislosti sa opiera najmä o zložitosť uplatniteľných pravidiel a o skutočnosť, že colné orgány Spojeného kráľovstva nedodrжали svoju povinnosť upozorniť hospodárske subjekty na dôsledky použitia nesprávneho kódu colného režimu.

31 Za týchto podmienok rozhodol VAT and Duties Tribunal, Northern Ireland, prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Bol tovar za okolností uvedených v rozhodnutí vnútroštátneho súdu nezákonne odňatý spod colného dohľadu v zmysle článku 203 ods. 1 colného kódexu na základe uplatnenia článku 865 vykonávacieho nariadenia?

2. V prípade kladnej odpovede vzniká na základe tohto odňatia colný dlh podľa článku 203 colného kódexu?

3. V prípade kladnej odpovede na prvú a druhú otázku, umožňuje colný kódex, najmä jeho článok 78 ods. 3, preskúmanie vyhlásenia s cieľom opraviť kód colného režimu a ak áno, sú colné orgány povinné vyhlásenie opraviť a situáciu napraviť?

4. Pokiaľ nemožno vykonať nápravu podľa článku 78 colného kódexu a pokiaľ vznikol colný dlh podľa článku 203 colného kódexu a pokiaľ vychádzame z toho, že šlo o mimoriadnu situáciu podľa článku 899 vykonávacieho nariadenia, mohol príslušný súd za týchto okolností a v súvislosti so zisteniami, ktoré nasledujú, rozhodnúť, že neexistovala hrubá nedbanlivosť, takže colný dlh by mal byť podľa článku 239 colného kódexu odpustený a žiadosť o zaplatenie cla vzatá späť? Konkrétne, pri rozhodovaní, či sa dotknutý subjekt dopustil hrubej nedbanlivosti, môžu príslušné orgány zohľadniť skutočnosť, že zlyhanie samotného daňového orgánu v súvislosti s jeho povinnosťou náležitej starostlivosti a riadenia prispelo k chybám, na základe ktorých colný dlh vznikol?“

³² Uznesením predsedu Súdneho dvora z 13. novembra 2008 boli veci C-430/08 a C-431/08 spojené na účely tak písomnej a ústnej časti konania, ako aj rozsudku.

O prejudiciálnych otázkach

O druhej a tretej otázke vo veci C-430/08, ako aj o prvej a druhej otázke vo veci C-431/08

- 33 Týmito otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či použitie vo vývozných vyhláseniach kódu colného režimu 10 00 označujúceho vývoz tovaru Spoločenstva namiesto kódu 31 51, ktorý označuje spätný vývoz tovaru podmienčne oslobodeného od cla, treba považovať za odňatie spod colného dohľadu, na základe ktorého vzniká podľa článku 203 ods. 1 colný dlh.
- 34 Podľa článku 203 ods. 1 colného kódexu vzniká odňatím tovaru, ktorý podlieha dovoznému clu, spod colného dohľadu colný dlh pri dovoze.
- 35 Podľa judikatúry Súdneho dvora uvedený pojem odňatia spod colného dohľadu musí byť chápaný takým spôsobom, že zahŕňa akékoľvek konanie alebo opomenutie konať s cieľom zabrániť príslušnému colnému orgánu, aj keď len prechodne, v prístupe k tovaru, ktorý podlieha colnému dohľadu a zabrániť vykonaniu kontrol stanovených colnou právnou úpravou Spoločenstva (pozri rozsudky z 1. februára 2001, D. Wandel, C-66/99, Zb. s. I-873, bod 47, Liberexim, C-371/99, Zb. s. I-6227, bod 55, z 12 februára 2004, Hamann International, C-337/01, Zb. s. I-1791, bod 31, ako aj z 29. apríla 2004, British American Tobacco, C-222/01, Zb. s. I-4683, bod 47).
- 36 Keďže tento pojem nie je právnou úpravou Spoločenstva definovaný, článok 865 vykonávacieho nariadenia obsahuje príklady skutočností, ktoré treba považovať za odňatie spod colného dohľadu v zmysle článku 203 ods. 1 colného kódexu (pozri v tomto zmysle rozsudok D. Wandel, už citovaný, bod 46).

37 Podľa prvého odseku článku 865 vykonávacieho nariadenia sa považuje za odňatie tovaru spod colného dohľadu v zmysle článku 203 ods. 1 colného kódexu predloženie colného vyhlásenia pre príslušný tovar alebo akýkoľvek iný úkon, ktorý má rovnaké právne účinky, ak tieto úkony majú taký účinok, že sa tovaru prideli colný štatút tovaru Spoločenstva.

38 V tejto súvislosti sa vnútroštátne súdy, spoločnosť Terex, ako aj spoločnosti Wilson a Catepillar domnievajú, že uvedenie kódu colného režimu 10 00 označujúceho vývoz tovaru Spoločenstva namiesto kódu 31 51 uplatňujúceho sa na spätný vývoz tovaru, ktorý je predmetom aktívneho zošľachťovacieho styku, nezmenil colný štatút príslušného tovaru, ktorý teda treba stále považovať za tovar, ktorý nie je tovarom Spoločenstva. Vlastne nebol prepustený do voľného obehu, na základe čoho by mu bol priznaný podľa článku 79 colného kódexu štatút tovaru Spoločenstva. Aby sa uplatňoval článok 865 vykonávacieho nariadenia nestačí, že uvedenie kódu colného režimu 10 00 len vytvorilo nesprávny dojem, že ide o tovar Spoločenstva.

39 Tento výklad nemožno prijať.

40 Článok 865 vykonávacieho nariadenia sa týka len situácie, keď vyhlásenia priznávajú tovaru štatút tovaru Spoločenstva, ktorý mu nepatrí, takže tovar, ktorý nie je tovarom Spoločenstva, uniká colnému dohľadu, kam patrí podľa colného kódexu a najmä článku 37 uvedeného kódexu.

41 V tejto súvislosti treba zdôrazniť osobitosti charakterizujúce režim aktívneho zošľachťovacieho styku a úlohu, ktorú osobitne v tomto kontexte zohráva uvedenie

správneho kódu colného režimu na účely posúdenia, či uvedenie kódu označujúceho vývoz tovaru Spoločenstva ohrozuje alebo neohrozuje možnosť dohľadu colnými orgánmi.

- 42 Najprv treba uviesť, ako uvádza Komisia Európskych spoločenstiev, že režim aktívneho zošľachtovacieho styku, teda režim, ktorý vedie k oslobodeniu od cla, je výnimočným opatrením, ktoré uľahčuje priebeh určitých hospodárskych činností. Keďže tento režim obsahuje určité zjavné riziká, pokiaľ ide o správne uplatnenie colnej právnej úpravy a výber cla, sú osoby, ktoré ho využívajú, povinné striktno dodržiavať povinnosti, ktoré z neho vyplývajú. Rovnako treba doslovne vykladať dôsledky, ktoré sa ich týkajú v prípade nedodržania ich povinností.
- 43 Povinnosť vyplývajúca z článku 182 ods. 3 colného kódexu podať colné vyhlásenie uvádzajúce správny kód colného režimu označujúci, že ide o spätný vývoz tovaru umiestneného do režimu aktívneho zošľachtovacieho styku, je osobitne významná pre colný dohľad v rámci tohto colného režimu.
- 44 Uvedenie kódu colného režimu označujúceho spätný vývoz, ktorý je predmetom aktívneho zošľachtovacieho styku, má za cieľ zaistiť účinný dohľad colných orgánov tým, že im umožňuje určiť na základe samotného colného vyhlásenia štatút dotknutého tovaru bez toho, aby bolo potrebné pristúpiť k preskúmaniam a následným konštatovaniam. Tento cieľ je o to dôležitejší, že tovar, ktorý je prepravený na colné územie Spoločenstva ostáva podľa článku 37 ods. 2 colného kódexu pod colným dohľadom len do okamihu jeho spätného vývozu.
- 45 Uvedenie kódu colného režimu označujúceho spätný vývoz tovaru, ktorý je v režime aktívneho zošľachtovacieho styku, má za cieľ umožniť colným orgánom rozhodnúť sa

v poslednej chvíli, že vykonajú colný dohľad podľa článku 37 ods. 1 colného kódexu, to znamená overiť, či spätne vyvezený tovar je skutočne tovarom umiestneným do režimu aktívneho zošľachtovacieho styku.

46 Uvedenie kódu colného režimu 10 00 vo vývozných vyhláseniach, ktorých sa týka spor vo veci samej, preto nesprávne priznal dotknutému tovaru štatút tovaru Spoločenstva, a mal teda priamy vplyv na možnosť colných orgánov vykonávať dohľad podľa článku 37 ods. 1 colného kódexu.

47 Za týchto podmienok použitie kódu colného režimu 10 00 označujúceho vývoz tovaru Spoločenstva namiesto kódu 31 51 uplatňujúceho sa na spätný vývoz tovaru, ktorý je predmetom aktívneho zošľachtovacieho styku, vo vývozných vyhláseniach treba kvalifikovať ako „odňatie“ uvedeného tovaru spod colného dohľadu (pozri analogicky rozsudok *British American Tobacco*, už citovaný, bod 53).

48 Pokiaľ ide okrem toho o prípadnú neexistenciu colného dohľadu počas príslušného obdobia, táto okolnosť nemôže predstavovať faktor, ktorý by vylučoval uplatnenie tohto pojmu odňatie spod colného dohľadu. V súlade s judikatúrou vlastne na to, aby šlo o odňatie spod colného dohľadu stačí, že tovar bol skutočne odňatý spod dohľadu bez ohľadu na skutočnosť, či bol tento dohľad príslušným orgánom skutočne vykonaný (pozri rozsudok *British American Tobacco*, už citovaný, bod 55).

49 Tvrdenie, podľa ktorého by tento výklad článku 203 ods. 1 colného kódexu nesprávne priznával tomuto článku povahu neprimeranej sankcie, nemožno prijať.

- 50 Na jednej strane, ako bolo pripomenuté v bode 42 tohto rozsudku, osoby, ktoré využívajú režim aktívneho zošľachtovacieho styku, sú povinné striktné dodržiavať povinnosti, ktoré im z neho vyplývajú. Na druhej strane, ak by bol tovar vo veci samej vyvezený ako tovar Spoločenstva, mohol by byť prípadne opätovne dovezený na územie Spoločenstva ako vrátený tovar v zmysle článku 185 colného kódexu bez povinnosti zaplatiť dovozné clo.
- 51 S ohľadom na uvedené treba na druhú a tretiu otázku vo veci C-430/08, ako aj na prvú a druhú otázku vo veci C-431/08 odpovedať, že uvedením kódu colného režimu 10 00, ktorý označuje vývoz tovaru Spoločenstva namiesto kódu 31 51, ktorý označuje tovar podmienčne oslobodený od cla na základe aktívneho zošľachtovacieho styku vo vývozných vyhláseniach vo veci samej, vzniká podľa článku 203 ods. 1 colného kódexu a článku 865 prvého odseku vykonávacieho nariadenia colný dlh.
- 52 Vzhľadom na túto odpoveď netreba odpovedať na štvrtú otázku vo veci C-430/08.

O prvej otázke vo veci C-430/08 a tretej otázke vo veci C-431/08

- 53 Týmito otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátne súdy snažia zistiť, či článok 78 ods. 3 colného kódexu umožňuje preskúmať vývozné vyhlásenia s cieľom opraviť uvedený kód colného režimu a prípadne či sú colné orgány povinné vyhlásenia opraviť a situácie napraviť.

- 54 Vnútroštátne súdy v tejto súvislosti uvádzajú, že colné orgány odmietli uplatniť článok 78 ods. 3 colného kódexu, lebo jednak vo veci samej nešlo o opravu vývozných vyhlásení, ale o zmenu colného konania, a jednak situáciu nemožno napraviť, lebo nedošlo k oznámeniu vopred, ktoré vyžaduje článok 182 ods. 3 colného kódexu.
- 55 Najskôr treba konštatovať, ako uvádzajú vnútroštátne súdy a aj spoločnosti Wilson a Caterpillar, že „dotknutý colný režim“ podľa článku 78 ods. 3 colného kódexu bol režim aktívneho zošlachťovacieho styku, ktorý žalobcovia uplatnili z toho dôvodu, že nesprávne použili kód colného režimu 10 00.
- 56 Tiež treba odmietnuť tvrdenie, podľa ktorého článok 78 ods. 3 colného kódexu nemôže napraviť neexistenciu oznámenia vopred požadovaného podľa článku 182 ods. 3 colného kódexu. Takýto výklad by bol v rozpore s logikou tohto článku, ktorý spočíva v prispôbení colného konania reálnej situácii. Uvedený článok 78 ods. 3 preto nerozlišuje medzi chybami alebo opomenutiami, pri ktorých je možná oprava, a inými, pri ktorých oprava nie je možná. Pojmy „nesprávne alebo neúplné údaje“ treba vykladať ako pojmy zahŕňajúce tak materiálne chyby a opomenutia, ako aj chyby vo výklade uplatňovaného práva (rozsudok z 20. októbra 2005, Overland Footwear, C-468/03, Zb. s. I-8937, bod 63).
- 57 V rozpore s tvrdením uvedeným colnými orgánmi a vládou Spojeného kráľovstva v ich vyjadreniach, teda patria situácie vo veci samej do pôsobnosti článku 78 colného kódexu a môžu byť v zásade napravené podľa tohto ustanovenia.
- 58 Článok 78 ods. 1 colného kódexu stanovuje, že colné orgány „môžu“ z vlastného podnetu alebo na žiadosť deklaranta colné vyhlásenia opraviť, to znamená samy opätovne preskúmať. Ak deklarant požiada o opravu, musí byť jeho žiadosť preskúmaná colnými orgánmi, a to prinajmenšom v tom, či je alebo nie potrebné uskutočniť túto opravu (rozsudok Overland Footwear, už citovaný, body 45 a 46). Toto ustanovenie

podriaďuje uskutočnenie opravy, o ktorú deklarant žiada, posúdeniu colným orgánom tak z hľadiska jej základu, ako aj výsledku (pozri rozsudok Overland Footwear, už citovaný, bod 66).

- 59 V rámci tohto prvého posúdenia colné orgány berú do úvahy najmä možnosť skontrolovať údaje uvedené v kontrolovanom colnom vyhlásení a v žiadosti o opravu (rozsudok Overland Footwear, už citovaný, bod 47).
- 60 Ak sa oprava ukáže v zásade možná, na základe vlastného uváženia sú colné orgány povinné, s výhradou súdneho preskúmania, buď zamietnuť žiadosť deklaranta odôvodneným rozhodnutím, alebo vykonať žiadanú opravu (pozri rozsudok Overland Footwear, už citovaný, bod 50).
- 61 V poslednom uvedenom prípade colné orgány opätovne preskúmajú colné vyhlásenie a posúdia opodstatnenosť tvrdení deklaranta vzhľadom na oznámené skutočnosti (rozsudok Overland Footwear, už citovaný, bod 51).
- 62 Ak z preskúmania vyplýva, že predpisy upravujúce príslušný colný režim boli uplatnené na základe nesprávnych alebo neúplných údajov a že neboli ohrozené ciele režimu aktívneho zošľachtovacieho styku, najmä či tovar, ktorého sa týka uvedený colný režim, bol skutočne spätne vyvezený, colné orgány musia v súlade s článkom 78 ods. 3 colného

kódexu prijať opatrenia nevyhnutné na nápravu, pričom zoberú do úvahy nové skutočnosti, ktoré majú k dispozícii (pozri v tomto zmysle rozsudok Overland Footwear, už citovaný, bod 52).

63 Ak sa na záver zistí, že dovozné clo zaplatené deklarantom nemalo byť na základe právnych predpisov zaplatené v okamihu jeho splatnosti, potrebným opatrením na nápravu môže byť len vrátenie uvedeného cla (pozri v tomto zmysle rozsudok Overland Footwear, už citovaný, bod 53).

64 Toto vrátenie sa uskutoční podľa článku 236 colného kódexu, ak sú splnené podmienky stanovené v tomto ustanovení, najmä absencia úmyselného konania deklaranta a dodržanie lehoty v zásade troch rokov na predloženie žiadosti o vrátenie (pozri v tomto zmysle rozsudok Overland Footwear, už citovaný, bod 54).

65 Vzhľadom na uvedené treba na prvú otázku vo veci C-430/08 a na tretiu otázku vo veci C-431/08 odpovedať, že článok 78 colného kódexu umožňuje opraviť vývozné vyhlásenie tovaru s cieľom opraviť kód colného režimu, ktorý mu prideliť deklarant, a že colné orgány sú na jednej strane povinné preskúmať, či predpisy upravujúce príslušný colný režim boli uplatnené na základe nesprávnych alebo neúplných údajov a či neboli ohrozené ciele režimu aktívneho zošľachtovacieho styku, najmä či tovar, ktorého sa týka uvedený colný režim, bol skutočne spätne vyvezený, ako aj na druhej strane prijať opatrenia nevyhnutné na nápravu, pričom zoberú do úvahy nové skutočnosti, ktoré majú k dispozícii.

66 S ohľadom na odpovede na tieto otázky netreba odpovedať na piatu otázku vo veci C-430/08 a na štvrtú otázku vo veci C-431/08.

O trovách

- ⁶⁷ Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnyim dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnymi súdmi, o trovách konania rozhodnú tieto vnútroštátne súdy. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

- 1. Uvedením kódu colného režimu 10 00, ktorý označuje vývoz tovaru Spoločenstva, namiesto kódu 31 51, ktorý označuje tovar podmienene oslobodený od cla na základe aktívneho zošľachtovacieho styku vo vývozných vyhláseniach vo veci samej, vzniká podľa článku 203 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva, a článku 865 prvého odseku nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 z 2. júla 1993, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92, zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 1677/98 z 29. júla 1998, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva, colný dlh.**
- 2. Článok 78 nariadenia č. 2913/92 umožňuje opraviť vývozné vyhlásenie tovaru s cieľom opraviť kód colného režimu, ktorý mu prideliť deklarant, a colné orgány sú na jednej strane povinné preskúmať, či predpisy upravujúce príslušný colný režim boli uplatnené na základe nesprávnych alebo neúplných údajov a či neboli ohrozené ciele režimu aktívneho zošľachtovacieho styku, najmä či tovar, ktorého sa týka uvedený colný režim, bol skutočne spätne**

vyvezený, ako aj na druhej strane prijať opatrenia nevyhnutné na nápravu, pričom zoberú do úvahy nové skutočnosti, ktoré majú k dispozícii.

Podpisy